

МБДОУ детский сад №24 «Кэскил»с.Томтор
Оймяконский улус РС (Я)

Оскуолаҕа кириэн иннинээҕи 6-
7 саастаах оҕолорго
мультимедийнай сайыннарар
дидактическай оонньуулар

«Мин Дойдум- Вймөкөөн»

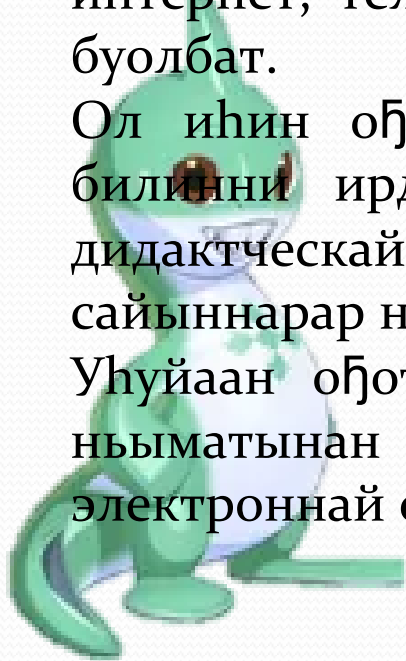
Иванова Елена Титовна воспитатель

Энги иннитигэр бэйэм чинчийэр, үөрэтэр, түмэр уонна сурукка тигэр үлэбиттэн быһа тардан билиһиннэриэхпин баһарабын. Бу үлэм оһолору интерактивнай, үөрэтэр, сайыннаран ооньуулар нөнүө, таһаарыылаах, ситиһилээх үлэ буоларыгар ананар.

ИКТ-ны туһаны билини үөрэтэр-иитэр үлэҕэ бириэмэ ирдэбилэ буолла. Оһолоор билигин ол бу информацияны интернет, телевидение нонуо ылар, онтуката барыта туһалаах буолбат.

Ол иһин оһо үөрэххэ тардыһарын сайыннаран ньыманнан билини ирдэбилгэ эппиэттиир буолар, сана электроннай дидактической ооньуу нөнүө билиигэ тардыһыттан сайыннаран ньыма.

Уһуяан оһотугар ону-маны билэригэр, үөрэтэригэр бастын ньыматынан ооньуу буолар, ол иһин эһиһи болһомтоһотугар электроннай ооньуулары уурабын.

- **Сонуна (актуальность).** Кэлинни сылларга оҥо тылланыыта , тылын сайдыыта хойутуура үгүстүк көстөр. Оҥо бастакы тылланыыта төрөөбүт тылынан буолуохтааҥа , кини инники сайдыытыгар улахан суолталааҥа өйдөнөр суол. Төрөөбүт тылбыт сүппэтин туһугар , оҥо интириэһин тардар араас интириэһинэй оонньуулары айан , аныгылыы тупсаран оҥо төрөөбүт тылын билэ , холкутук саҥара улаатарын туһугар дьулуһабыт

- Ханнык баһарар норуот бэйэтин историятын, үгэстэрин, тылын култууратын өрө тутар, чэбдигирдэр, кэлэр кэскилин түстүүр, онорор хамсаныылара, дьайыылара болһомтоһо ылыллыах тустаахтар. Билинни сайдыылаах уопсастыба биир ситиһиитэ – ити буоллаһа. Онон ханнык баһарар норуот бэйэтин түһүн толкуйдуура омнуо буолбатах, төттөрүтүн киһи аймах эгэлгэ кэрэтин байытар, ситэри улуу күүскэ киирсии быһыытынан сыаналанар кэмэ кэллэ. Хас биирдии киһи төрөөбүт дойдулаах, иитиллибит ийэ сирдээх. Онтон мин дойдум – Өймөкөөн

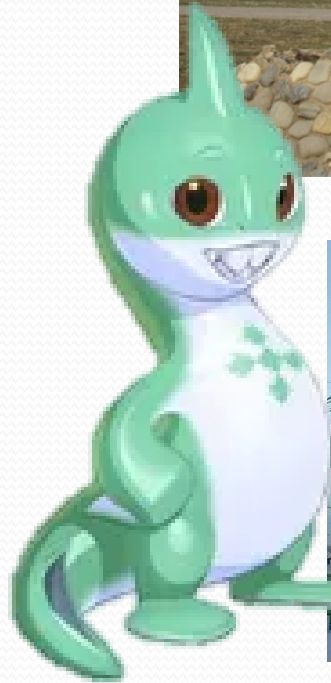
- Бу оонньуулар, эрчиллиилэр көмөлөрүнэн биһиги оҥо оскуолаҕа киирэригэр бэйэтин санаатын сааһылаан этэр, тыл хомоҕойун, кэрэтин сааһыгар дьүөрэлээн туттар, тыл культуратын таба туттар, тулалыыр эйгэҕэ сиэрдээх сыһыаннаах, үтүө майгылаах, төрөөбүт төрүт тылыгар ытыктабылы кыра сааһыттан иҥэринэн, саха буоларыттан киэн туттар киһини иитэн таһаарыахтаахпыт.
- **Сыала:** улахан уонна бэлэмнэнии бөлөх оҥотугар дойдуга бэриниилээх буолууга иитии.
- **Соруктара:**
  1. Оҥоҕо төрөөбүт дойдутун, олорор сирин историятын билиһиннэрэн сэнээриини тардыы, төрөөбүт дойдуга тапталы үөскэтии. Айылҕаны харыстыырга, үлэһит дьону ытыктыырга иитии.
  3. Төрөппүтү кытта ыкса сибээстээхтик үлэлээһин

- **Сабаҗалааьын:** өскөтүн оҗолор төрөөбүт төрүт түөлбэлэрин, тулалаан турар айылҗаларын туһунан элбэҗи-үгүһү билэр буоллахтарына, киниэхэ сыһыары тутан иитиллиннэхтэринэ, киэн билиилээх, ону таһынан, айылҗаны таптыыр, киниэхэ сүгүрүйэр, өбүгэ үгэһин харыстыыр дьон буола улаатыахтара

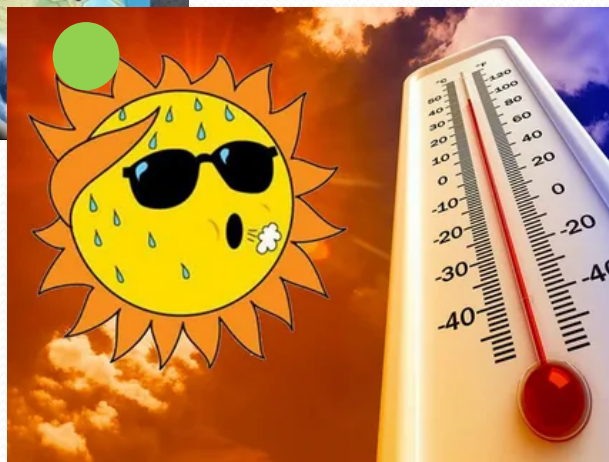
Өймөкөөн улуунун гербатын көрдөр

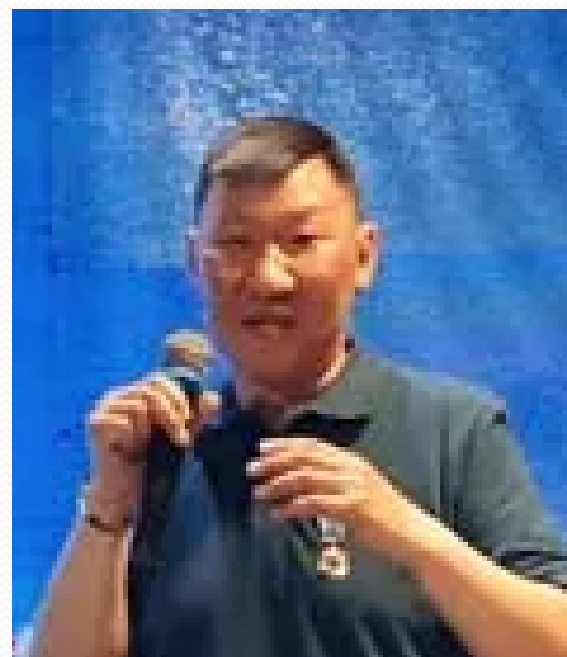
Томтор бөһүөлэгэр баар «Тымныы оройо» обелисканы көрдөр

Аан дойдуга биһиги улусспут тугунан аатырарый?

Биллиллээх биир дойдулаахтаргын ааттатаалаа

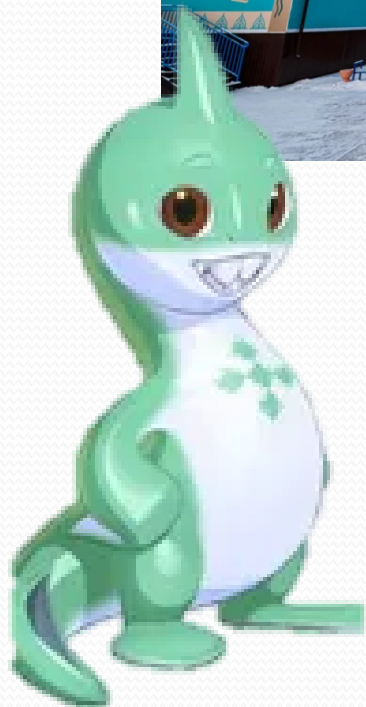
Томтор орто оркуолата ким аатын сугэрий?

Өймөкөөнтөн сылдыар саха билилээх мецента

Тэрилтэлэри аататалаа

Ханнык бөһүөлэк биһиги улуспутугар суоһуй?
Сыыһаны бул.

ТӨРҮТ

ҮЧҮҮЭЙ

Усть-Нера

ТОМТОР

Хандыга

Орто-
Балаһан

Түмүк

Традиционнай үөрэхтээһини кытта тэннээн көрдөххө, компьютер нөнүө оонньооһун ньыматын туттуу быдан күдьүүстээх уонна оҕоҕо тийимтиэ. Маннык ньыма оҕо болҕомтотун күүскэ тардар уонна үөрэтэргэ ситим биэрэр бу оҕолор сотору оскуолаҕа барыахтаа, онно Икт үөрэтэллэригэр бу ньыма күүс-көмө биэрэн бэлэмниир. Аны биһиги Өймөкөөммүт тымныытыгар онлайн үөрэтии элбиирин иһин, бу ньыма саамай наадалаах уонна кодьүүстээх.

